

A tudományos utánpótlás biztosítása a Debreceni Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskolában

MIHÁLY-KARNAI LAURA

adjunktus, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, karnai.laura@econ.unideb.hu

FRÓNA DÁNIEL

adjunktus, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, frona.daniel@econ.unideb.hu

A doktori iskolák kiemelt szerepet játszanak a tudományos utánpótlás nevelésében és a felsőoktatás megújításában. Jelen tanulmány a Debreceni Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskolájának működését, fejlődési irányait és nemzetközi kapcsolatrendszerét mutatja be. Ismerteti a hallgatói létszám és a fokozatszerzések alakulását, valamint a Doktori Iskola multidiszciplináris és nemzetközi jellegét. Külön hangsúlyt kap a 2025. évi Nemzetközi Tudományos Napok című konferencia, amelyen 118 tudományos előadás hangzott el, köztük a digitalizáció, fenntarthatóság és mesterséges intelligencia témaköreiben. A tanulmány rávilágít arra is, hogy a Doktori Iskola publikációs teljesítménye jelentős mértékben növekedett, különösen a nemzetközileg indexált, magas minősítéssel rendelkező folyóiratokban megjelent közlemények tekintetében.

Kulcsszavak: doktori képzés; doktori iskola; tudományos utánpótlás; gazdálkodás- és szervezéstudományok

JEL kód: A23; I23; O30

1. Bevezetés

A tudományos közösség szempontjából a doktori iskolák és a PhD-képzés kulcsfontosságú szerepet töltenek be. Ezek az intézmények nem csupán a tudományos kutatás előmozdítását szolgálják, hanem a felsőoktatásban tanító szakemberek képzését is ellátják, ami létfontosságú a jövő generációinak oktatásához. Az OECD (2025) adatai szerint az EU tagországai együttesen a GDP-jük 2,1%-át költötték kutatás-fejlesztésre, azon belül is átlag feletti értékek mu-

tathatók ki Ausztria, Finnország és Franciaország esetében. A PhD-képzés elsődleges célja a független tudományos kutatásra képes szakemberek képzése. A doktoranduszokat arra ösztönzik, hogy új elméleteket dolgozzanak ki, kutatási projekteket vezessenek és eredeti eredményeket publikáljanak, amelyek hozzájárulnak az adott tudományterület fejlődéséhez (European Commission, 2016; Kehm et al., 2018). Ezen felül, a doktori képzés során a résztvevők megtanulják a kritikus gondolkodást, fejlesztik a problémamegoldó képességüket és az adatok elemzésének módszereit, amelyek elengedhetetlenek a sikeres kutatói pályához. A PhD-hallgatókról pedig általánosságban elmondható, hogy a legeredményesebb és legsikeresebb hallgatók közé tartoznak, hiszen erősen szelektáltak, miközben a szakirodalmak a doktori tanulmányok elvégzésének arányát még így is 50% körüli becsülik (Golde, 2005; Walker et al., 2008), vagy akár ennél is alacsonyabbra (Ampaw & Jaeger, 2011). A doktori iskolák lehetőséget biztosítanak a hallgatók számára, hogy mélyrehatóan elmélyüljenek egy speciális tudományágban. A nemzetközi kutatások átfogóan elemzik, milyen tényezők hatnak a doktori fokozatszerzés sikerességére, és egységesen arra a megállapításra jutnak, hogy a doktorandusz tudása, képességei és motivációja mellett számos külső körülmény is jelentős szerepet játszik a siker elérésében (Sverdlik et al., 2018). Ez a specializáció növeli azokat a szakértői ismereteket, amelyekre a modern munkaerőpiacon egyre nagyobb szükség van (Györffy, 2015). A PhD-fokozat megszerzése azt is jelzi, hogy a személy rendelkezik a szükséges képességgel ahhoz, hogy hozzájáruljon az innovációhoz és a tudás bővítéséhez. A doktori képzésben résztvevők gyakran mint oktatók is részt vesznek az alapképzési és mesterképzési szintű oktatásban. Ezáltal a PhD-hallgatók jelentős mértékben hozzájárulnak a felsőoktatási intézmények oktatási missziójához. A doktoranduszok friss perspektívákat és a legújabb tudományos ismereteket hozhatják az oktatási folyamatba, ami elősegíti a diákok széleskörű és aktualizált képzését (Pusztai et al., 2022). A PhD-képzés gyakran magában foglalja a nemzetközi konferenciákon való részvételt és a különböző tudományterületek közötti együttműködéseket. Ezek az interdiszciplináris projektek lehetővé teszik a doktoranduszok számára, hogy szélesebb kontextusban lássák saját kutatásaikat, és hozzájáruljanak az átfogóbb társadalmi és globális kérdések megoldásához. A PhD-képzés kutatóképzésben betöltött funkciója egyre inkább a társadalmi-gazdasági kihívásokra adott innovatív válaszok kidolgozásában rejlik (Bögel & Mátyás, 2022). A doktori végzettség értékét így már nem elsősorban az oklevél, hanem a releváns kutatási eredmények, az alkalmazható kutatói készségek és a különböző szektorokban hasznosítható tudás határozzák meg. Az expanzió következtében a doktori fokozatot szerzők többsége nem marad az akadémiai pályán, ám megfelelő képzési minőség mellett karrierlehetőségeik túlnyúlnak a felsőoktatáson, különösen a természet- és műszaki tudományokban. Ugyanakkor e területeken a magánszektor elszívóhatása hosszú távon veszélyez-

teti az akadémiai utánpótlást, amit ideálisan egyetemi-vállalati együttműködésen alapuló duális karriermodellek ellensúlyozhatnak (Thune, 2009; Fináncz, 2007; Germain-Alamartine et al., 2021).

A Debreceni Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola (későbbiekben: GSzDI) Magyarország legnagyobb létszámmal működő, a társadalomtudományokon belül kifejezetten a gazdálkodás- és szervezéstudományokra specializálódott doktori iskolája. A Doktori Iskola két napon át adott otthont a Nemzetközi Tudományos Napok című PhD-konferenciának, amely Debrecenben, a Böszörményi úti campuson került megrendezésre. Az eseményen 14 szekcióban összesen 118 tudományos előadás hangzott el, amit két kiemelkedő plenáris előadás tett még színeesebbé. A konferencia a gazdálkodás- és szervezéstudományok aktuális kihívásait tematizálta, kiemelt figyelmet fordítva a fenntarthatóság, digitalizáció, versenyképesség és innováció kérdésköreire.

Tanulmányunk célja, hogy átfogó képet nyújtson a GSzDI működéséről, fejlődési irányairól és nemzetközi beágyazottságáról, valamint bemutassa a PhD-hallgatók szakmai előmenetelét támogató gyakorlatokat, különös tekintettel az oktatásban alkalmazott innovációkra – például arra a mesterséges intelligencia alapú oktatástámogató eszközre, amely a hallgatók tanulását segíti tananyagvázatok, gyakorlófeladatok és tesztkérdések automatikus generálásával.

2. A Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola

A GSzDI a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar szervezeti keretein belül működik. A Debreceni Egyetem integrációs folyamata előtt, 1993-ban az új rendszerű doktori képzésben a Debreceni Agrártudományi Egyetem két tudományágban – mezőgazdaságtudomány és közgazdaságtudomány – nyert akkreditációs elismerést PhD-képzésre és fokozatszerzésre. A mezőgazdaságtudományban a növénytermesztés és agroökológia programot, a közgazdaságtudományban az agrárökonómiai programot akkreditálták 1994-ben. Közgazdaságtudományból az első PhD-fokozatok 1998-ban kerültek kiadásra. A Doktori Iskolát 2000-től a multidiszciplinaritás jellemzi. A Multidiszciplináris Társadalom- és Agrártudományok Doktori Iskola 2008-ban vette fel Ihrig Károly nevét, majd 2010-ben a Gazdálkodás- és Szervezéstudományok tudományágban akkreditálták. A Doktori Iskola vezetői Dr. Nemessályi Zsolt (1993–2000), Dr. Szabó Gábor (2000–2010), Dr. Berde Csaba (2010–2012), majd Dr. Popp József (2012–2019), valamint Dr. Balogh Péter (2019–2024) voltak, jelenleg pedig Dr. Nábrádi András (2024–). A Doktori Iskola 2024. július 1-jén névváltoztatáson esett át, és elhagyva Ihrig Károly nevét, Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskolaként működik.

1. táblázat. A Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola főbb statisztikai mutatószámai 2018–2024 között

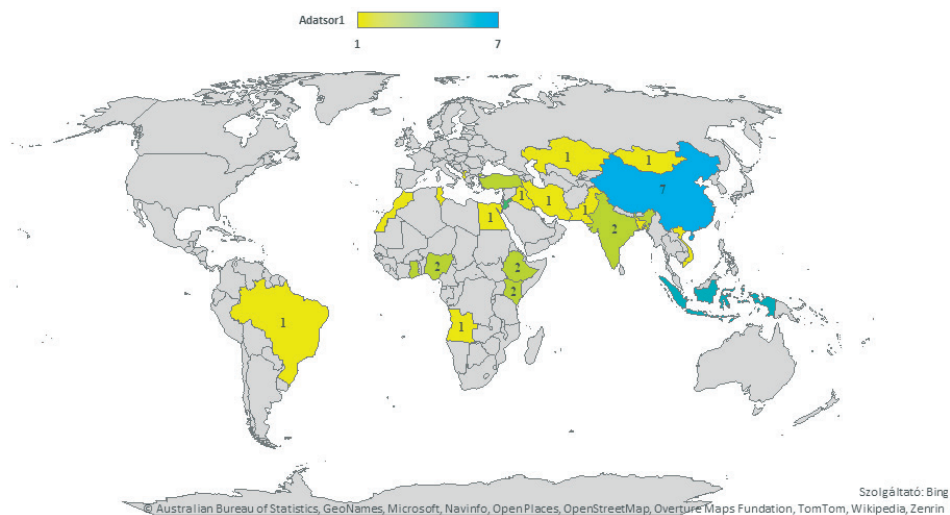
Statisztikai adatok	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Változás (2018–2024)
az adott évben felvételt nyert és beiratkozott hallgatók száma (magyar és külföldi hallgatók egyaránt)	33	53	38	40	53	35	44	33,3%
a korábban a DI-ba felvett hallgatók közül ebben az évben abszolutóriumot szerzettek	14	5	20	23	26	42	32	128,6%
a korábban a DI-ba felvett hallgatók közül ebben az évben fokozatot szerzettek	12	12	14	21	13	30	26	116,7%

Forrás: saját szerkesztés a Doktori.hu és a GSzDI (2025) adatbázisok alapján

A GSzDI-nak jelenleg 166 hallgatója van, ebből nappali tagozaton 50 fő angol, 116 fő magyar nyelvű képzésben vesz részt, 1 fő egyéni felkészülő hallgató. Az elmúlt években a Doktori Iskola népszerűsége folyamatosan töretlen volt, melyet a felvételt nyert hallgatói létszám is jól mutat (1. táblázat). A 33,3%-os növekedés a felvételt nyert és beiratkozott hallgatók számában 2018 és 2024 között azt sugallja, hogy a Doktori Iskolának fokozatosan növekszik a vonzereje, és a létszám ingadozásai mögött a jelentkezési trendek, valamint a felvételi keretszámok, képzési változások állnak. Pozitív jelenség, hogy a felvett hallgatók többsége a képzés végére abszolutóriumot és fokozatot is szerez. A doktori fokozatot szerzők számának 116,7%-os növekedése szintén pozitív jelenség, amely a doktori képzés eredményességét és a hallgatói elköteleződés növekedését tükrözi, hiszen a korábbi 4 éves képzést megelőzően (2016. szeptembere előtt) felvételt nyert hallgatók is igyekeznek disszertációjukat elkészíteni és fokozatot szeretni. A fokozatszerzések számának növekedése jelzi, hogy az iskola hatékonyan támogatja a hallgatókat tudományos karrierjük fejlesztésében, és folyamatos visszacsatolással segíti a határidők betartását mind a 2016 szeptembere előtt, mind pedig az után kezdő hallgatók esetében.

Az angol nyelvű képzést a Doktori Iskola 2015-ben vezette be 4 fő külföldi hallgató felvételével, azóta a külföldi hallgatók száma 50 főre emelkedett. A külföldi hallgatók többsége a Stipendium Hungaricum-program keretében érkezik az egyetemre. 2025 március végéig 49 külföldi hallgató szerzett PhD-fokozatot, további 5 hallgató pedig hamarosan megvédi disszertációját. A Doktori Iskola külföldi hallgatói a világ számos pontjáról érkeztek (jelenleg 23 ország), hogy olyan kutatási témákkal foglalkozzanak mint az agrárközgazdaságtan, a módszertan, a vidékfejlesztés, a vállalatgazdaságtan, a turizmus-vendéglátás, a nemzetközi gazdálkodás, a vezetés-szervezés, a hálózatkutatás, a marketing és kereskedelem, a sportgazdaságtan, illetve a pénzügy-számvitel (1. ábra).

1. ábra. Az aktív külföldi hallgatók származási országainak bemutatása

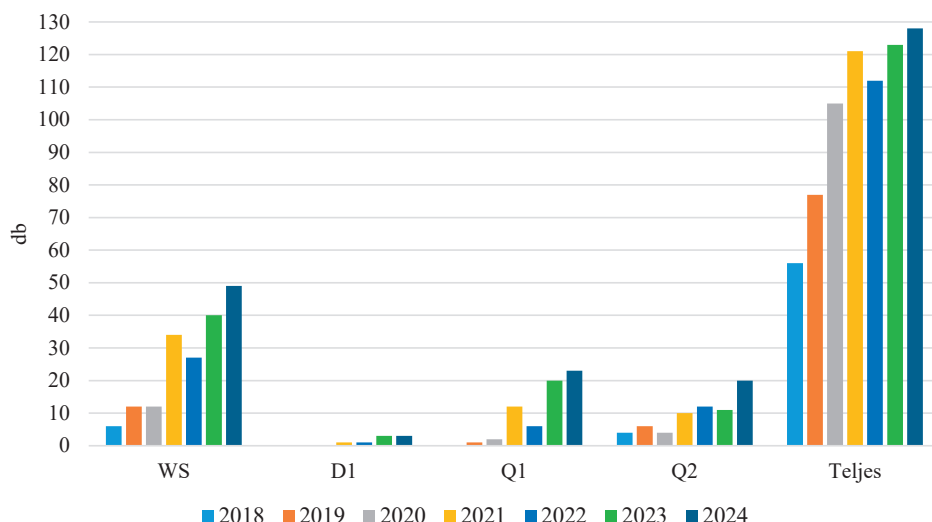

Forrás: saját szerkesztés a GSzDI (2025) adatai alapján

Az elmúlt években fokozatosan emelkedett az angol nyelvű képzésbe bevonható témavezetők száma is. Ehhez segítséget nyújt, hogy a Gazdaságtudományi Kar angol nyelvű BSc/BA és MSc/MA képzésében jelentős számú külföldi hallgató vesz részt, akiket jellemzően szintén oktatnak a témavezetők. Az angol nyelvű képzésben tanuló PhD-hallgatók számának növekedésével párhuzamosan bevezettük a mentori rendszert, azaz minden külföldi hallgató mellé mentorként magyar hallgatót rendelünk. Ez a program elősegíti a külföldi hallgatók egyetemi beilleszkedését és az angol nyelv használatát a magyar hallgatók körében. A külföldi hallgatói létszám bővülésével párhuzamosan nőtt az angol nyelvű tudományos

közlemények aránya is. Ma egyre több PhD-hallgatónak jelenik meg tudományos közleménye a Web of Science és/vagy a Scopus által indexált minőségi folyóiratokban, témavezetőjük és más témavezetők, illetve PhD-hallgatók közreműködésével. Elmondható, hogy hallgatóink zöme törekszik minőségi folyóiratokban publikálni eredményeit, melyet a 2. ábra is jól szemléltet. Az összpublikációs teljesítmény a vizsgált évben 129%-kal nőtt, ennél viszont jóval kedvezőbb a minőségi publikációk növekedési mértéke, hiszen a D1, Q1 és Q2 kategóriába eső publikációk több mint tízszeresére növekedtek, és 2024-ben megközelítették az 50-et.

2. ábra. A Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola hallgatóinak publikációs teljesítménye 2018–2024 között

Forrás: saját szerkesztés az MTMT (2025) adatbázis alapján

A GSzDI az ország gazdálkodás- és szervezéstudományok területén működő doktori iskolái között különösen fontos szerepet játszik, mivel földrajzi fekvése lehetővé teszi, hogy a határon túli magyar közösség felsőoktatási oktatói, kutatói utánpótlásának biztosításában is közreműködjön. A határok közelségére tekintettel a magyarországi mellett a romániai, ukrainai és szlovákiai gazdálkodás- és szervezéstudományokkal kapcsolatos kutatások lebonyolításában is aktív szerepet tud vállalni, emellett a Doktori Iskolában zajló kutatások egy része kiemelt figyelemmel követi a Visegrádi Négyek országai közötti összehasonlító vizsgálatokat. A témavezetők és témakiírók kutatói háttere lehetővé teszi, hogy a felmerülő tudományos problémákat a lehető legnagyobb körültekintéssel, több aspektusból vizsgálva elemezzék a doktoranduszok. A Debreceni Egyetem széles tudomá-

nyos spektruma lehetővé teszi továbbá a gazdálkodás- és szervezéstudományok határterületein mozgó doktori kutatások esetében is a legfelkészültebb témavezetők bevonását (például: sportgazdasági, egészséggazdasági területeken). A doktori iskola nemzetközi versenyképességét bizonyítja, hogy jelenlegi aktív hallgatóinak több mint 30%-a külföldi állampolgárságú.

A Doktori Iskola működésének erősségeként kell kiemelni azt a kettősséget, amely a képzésbe bevont oktatók terén jellemzi az Iskolát. Egyfelől megjelenik ugyanis a tudományos utánpótlás kinevelésével kapcsolatos deklarált célkitűzés: a témavezetők és törzstagok döntő hányada maga is a Debreceni Egyetemen diplomázott, szerzett tudományos fokozatot, ezt követően pedig szintén az intézményhez kapcsolódóan vállal szerepet a doktori képzésekben is. Másfelől ugyanakkor a Doktori Iskola személyzeti politikáját a nyitottság is jellemzi, hiszen – amennyiben megfelelnek a szabályzatokban rögzített előírásoknak – az intézményen kívülről is van lehetőség a képzésbe oktatóként történő bekapcsolódásra. Az intézmény jelentős hagyományainak köszönhetően a Doktori Iskola környezetében kialakult hazai és nemzetközi kapcsolati tőke szintén egyedivé és pótolhatatlanná teszi az itt zajló képzéseket. A Doktori Iskola oktatói gárdájának tudományos érdeklődése rendkívül szerteágazó, ami az itt zajló kutatások kimenetelét és a doktori kutatási tervek változatosságát is meghatározó, jelentős értéket képviselő körülmény.

3. A Doktori Iskola működési kerete

A Gazdálkodás-és Szervezéstudományok Doktori Iskola Tanácsa összesen 19 törzstagból áll, amely magában foglal 13 professzort, 5 egyetemi docenst és 1 hallgatói képviselőt. A törzstagok szakmai teljesítménye kiemelkedően befolyásolja a Doktori Iskola minősítését, mivel hozzájárulásuk közvetlenül tükröződik a doktori programok sikerességében és a képzés színvonalában. A Doktori Iskola a hallgatói létszámot és a törzstagok számát tekintve a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén Magyarországon a legnagyobb és legjelentősebb intézménynek számít. A jelentős számú és magas szintű, elismert akadémiai képzettséggel rendelkező törzstag olyan strukturális előnyöket biztosít, amelyek elősegítik az intézmény domináns pozíciójának kialakítását az akadémiai és tudományos közösségekben. Ezek a strukturális előnyök lehetővé teszik a Doktori Iskola számára, hogy jelentős hatást gyakoroljon a tudományos kutatások frontjára és az oktatási metodológiák fejlesztésére, ezzel folyamatosan támogatva a tudományos és oktatási innovációk előrehaladását.

4. Beszámoló a Nemzetközi Tudományos Napok című PhD-konferenciáról

A Debreceni Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskolája által szervezett két napos konferencia lehetőséget biztosított a doktoranduszoknak, hogy a tudományos plénum előtt mutassák be kutatási eredményeiket. A Doktori Iskola multidiszciplináris jellege elősegíti, hogy a hallgatók a gazdálkodás- és szervezéstudományok területének korszerű kérdéseit vizsgálhassák és válaszolhassák meg. A konferencia rendkívül sokrétű témaköröket vonultatott fel, melyek a digitalizáció, a fenntarthatóság, a mesterséges intelligencia, valamint a munkaerőpiaci és társadalmi változások metszéspontjaira összpontosítottak. A résztvevők olyan aktuális kérdéseket vitattak meg, mint az okosstadionok nyújtotta értéktöbblet, a pénzügyi tudatosság erősítése, a migráció munkaerőpiacra és közbiztonságra gyakorolt hatásai, a Z generáció bekapcsolódása a munka világába, valamint a mesterséges intelligencia szerepe az oktatásban és a kibertérben; emellett szó esett a gamifikációs HR-eszközökről, a digitális érettség regionális különbségeiről, az e-sport gazdasági vetületeiről, az IoT agráralkalmazásairól és a társadalmi innovációk vállalati integrációjáról is. A konferencia két napja alatt összesen 14 szekcióban (Sportmenedzsment 1.; Sportmenedzsment 2.; Sustainability, Governance, and Innovation; Online szekció; Vállalatgazdaságtan és ellátási lánc menedzsment; Marketing, Global Trends in Business; Technology, and Sustainability; Egészségmenedzsment; Vállalatgazdaságtan és fenntarthatóság; Economics, Business and Finance; Pénzügy és Számvitel; Vállalatgazdaságtan és Világgazdaságtan; Vezetés-Szervezés és Humán Erőforrás Gazdálkodás 1.; Vezetés-Szervezés és Humán Erőforrás Gazdálkodás 2.) 118 előadás hangzott el.

A Doktori Iskola által szervezett konferenciák hagyományosan évente megrendezésre kerülnek, biztosítva a doktoranduszoknak a lehetőséget, hogy bemutassák kutatásaikat és erősítsék szakmai kapcsolataikat. Ez a fórum nem csupán a kapcsolatépítés helyszíne, hanem lehetőséget teremt a tudományos közösség építésére és megerősítésére is. A Doktori Iskola, melynek elődje 1993-ban alakult, az elmúlt három évtized során jelentős tapasztalatokat szerzett és folyamatosan fejlődött – a konferencia e sikeres folyamat részét képezi.

Az esemény során két kiemelkedő plenáris előadásra is sor került. A kétnyelvű doktoranduszkonferencia első napján Bíró Tibor, a Víz tudományi és Vízbiztonsági Nemzeti Laboratórium egyetemi projektigazgatója és szakmai vezetője, a Debreceni Egyetem jogelőd intézményének korábbi hallgatója a fenntarthatósággal kapcsolatos előadásában a víz értékéről és szerepéről beszélt. Az előadás középpontjában a víz mint természeti erőforrás gazdasági, társadalmi és környezeti értéke állt. Bemutatta, hogy a víz nem csupán alapvető emberi szükséglet, hanem kulcsfontosságú tényező a mezőgazdaságban, az iparban és az ökoszisztémák fenntartásában is. Az előadás során szó esett a víz különböző típusú értékeiről – hasz-

1. kép. A hallgatóság a konferencia plenáris előadásán

Forrás: DE Sajtóközpont

nálatti, ökológiai, kulturális és gazdasági szempontból –, valamint a vízárképzés és vízhasználat hatékonyságának kérdéseiről. Az előadó rávilágított a vízhiány, a pazarlás és az éghajlatváltozás okozta kihívásokra, és megvizsgálta a fenntartható vízgazdálkodás lehetőségeit, beleértve a közösségi részvételt, az innovációt és a szabályozás szerepét. Az előadás célja az volt, hogy a hallgatók jobban megértsék a víz komplex értékét, és tudatosabbá váljanak annak felelős használatában.

A konferencia második napján Lengyel Péter, a Gazdaságtudományi Kar egyetemi docense ismertette a mesterséges intelligenciával kapcsolatos kutatását. Az előadás átfogó képet adott a mesterséges intelligencia (AI) jelenlegi szerepéről, jövőbeli kihívásairól, valamint az oktatásban betöltött egyre fontosabb szerepéről. Bemutatásra került, hogyan formálja át az AI a mindennapokat – az ipartól az egészségügyön át a közlekedésig –, és milyen lehetőségeket nyújt az adattudomány, a gépi tanulás és az automatizáció révén. Az előadás hangsúlyozta azokat a kihívásokat is, melyek együtt járnak az AI terjedésével, például az etikai kérdések, az adatvédelem, a társadalmi egyenlőtlenségek és a munkaerőpiac átalakulásának vonatkozásában. Külön figyelmet kapott az AI oktatásban betöltött szerepe, hiszen szó volt a személyre szabott tanulás lehetőségéről, az automatizált értékelési rendszerekről, valamint az oktatók és tanulók intelligens eszközökkel történő támogatásáról. Az előadás keretében bemutatásra került egy konkrét, a Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Karán oktatott tárgyakhoz kifejlesztett mesterséges intelligencia alapú eszköz, amely közvetlenül támogatja a hallgatók tanulását és

felkészülését. Az AI-rendszer képes a feltöltött tananyagok – például előadások, jegyzetek vagy cikkek – automatikus feldolgozására, ezekből vázlatok, összefoglalók, gyakorlófeladatok és tesztkérdések generálására, így segítve a tanulók egyéni tanulási stílusához igazodó, hatékonyabb tananyagfeldolgozást. Az előadás célja az volt, hogy a résztvevők átfogó képet kapjanak az AI jelenéről és jövőjéről, különös tekintettel arra, hogyan készíthetjük fel az oktatást a digitális kor kihívásaira.

A konferencia zárásaként minden szekcióban kihirdették a legjobb előadókat, akiknek a Doktori Iskola lehetőséget biztosított kutatási eredményeik elismert tudományos folyóiratokban történő publikálására.

5. Összefoglalás

A tanulmány átfogó képet nyújt a Debreceni Egyetem Gazdálkodás- és Szervezés-tudományok Doktori Iskolájának (GSzDI) működéséről, fejlődési tendenciáiról, tudományos és oktatási szerepéről. Részletesen bemutatja a Doktori Iskola történetét, képzési szerkezetét, témavezetői háttérét és azt a folyamatot, amely során a GSzDI hazai viszonylatban a legnagyobb létszámú, gazdálkodás- és szervezés-tudományi fókuszú doktori iskolává nőtte ki magát. A szerzők elemzik a beiratkozott hallgatók és a fokozatot szerzettek számának alakulását, a képzésben részt vevő magyar és külföldi doktoranduszok arányát, és külön kiemelik a nemzetközi kapcsolatok szerepét a doktori program sikerességében. Kiemelt jelentőséggel bír, hogy a GSzDI publikációs teljesítménye az elmúlt években kimagaslóan növekedett. A hallgatók egyre nagyobb számban publikálnak nemzetközileg elismert, Scopus- és WoS-indexált folyóiratokban, a D1–Q2 besorolású cikkek száma többszörösére emelkedett. Ez nem csupán az egyéni tudományos fejlődést, hanem a Doktori Iskola nemzetközi láthatóságát és presztízsét is növeli. A tanulmány külön figyelmet szentel a GSzDI oktatási és képzési innovációinak, a magyar és külföldi hallgatók mentorálásának, valamint a kutatási témák sokszínűségének, amelyek mind hozzájárulnak a Doktori Iskola komplex, fenntartható működéséhez.

A tanulmány kitér a Doktori Iskola által szervezett 2025. évi Nemzetközi Tudományos Napok című PhD-konferenciára is, amely 14 szekcióban 118 előadással biztosított bemutatkozási lehetőséget a hallgatók számára. A rendezvény interdiszciplináris jellege, a témák sokfélesége (digitalizáció, fenntarthatóság, mesterséges intelligencia, munkaerőpiaci kihívások, társadalmi innovációk) jól mutatja a Doktori Iskola alkalmazkodóképességét a tudományos és gazdasági környezet változásaihoz.

Mindezek alapján a GSzDI helyzetének további erősítése és pozitív megítélésének növelése érdekében az alábbi fejlesztési lehetőségeket fogalmazzuk meg:

Nemzetközi partnerintézményekkel való strukturált együttműködések bővítése: a meglévő nemzetközi kapcsolatok mellett új, stratégiai partnerségek kialakítása

lehetővé tenné közös doktori képzési programok beindítását, a hallgatói és oktatói mobilitás ösztönzését.

Interdiszciplináris kutatási programok ösztönzése: a gazdálkodás- és szervezés-tudományok határterületein (pl.: egészséggazdaságtan, sportgazdaságtan, agrár-digitalizáció) elindított kutatási programok tovább mélyíthetik a Doktori Iskola szakmai kínálatát és társadalmi beágyazottságát.

Publikációs mentorprogram bevezetése: tapasztalt oktatók és sikeresen publikáló PhD-hallgatók bevonásával tematikus publikációs műhelyek szervezhetők, ahol célzottan támogatják a minőségi publikációk előkészítését és beadását.

Tudománykommunikációs készségek fejlesztése: a hallgatók versenyképességét növelné, ha a tudományos eredményeik közérthető bemutatásához – akár angol nyelven is – médiatréningeken vehetnének részt, prezentációs készségfejlesztést és tudományos blogírást is tanítanának nekik.

Irodalomjegyzék

- Ampaw, F. D., & Jaeger, A. J. (2011). Understanding the factors affecting degree completion of doctoral women in the science and engineering fields. *New Directions for Institutional Research*, 2011(152), 59–73. <https://doi.org/10.1002/ir.409>
- Bógel Gy. & Mátyás L. (2022). Doktori iskolák zsákutcában? Néhány gondolat a magyarországi PhD-képzésről. *Magyar Tudomány*, 2022(12). URL: https://mersz.hu/hivatkozas/matud202212_f82923/
- Doktori.hu (2025). *Adatbázis*. URL: www.doktori.hu
- European Commission (2016). *Activity report, economic and financial*. URL: https://ec.europa.eu/info/publications/economy-finance/annual-activity-report-2016-economic-and-financialaffairs_en (letöltés dátuma: 2025. 03. 20.)
- Fináncz J. (2007). Doktoranduszok szakmai és magánéleti tervei. *Educatio*, 16(3), 487–496.
- Germain-Alamartine, E., Ahoba-Sam, R., Moghadam-Saman, S. & Evers, G. (2021). Doctoral graduates' transition to industry: Networks as a mechanism? Cases from Norway, Sweden and the UK. *Studies in Higher Education*, 46(12), 2680–2695.
- Golde, C. M. (2005). The Role of the Department and Discipline in Doctoral Student Attrition: Lessons from Four Departments. *The Journal of Higher Education*, 76(6), 669–700. <https://doi.org/10.1080/00221546.2005.11772304>
- Györffy D. (2015). A közgazdaságtudományi doktori iskolák helyzete Magyarországon. *Közgazdasági Szemle*, 62(7–8), 853–859.
- Kehm, B. M., Shin, J. C. & Jones, G. A. (2018). *Conclusion: Doctoral Education and Training – A Global Convergence?* In: J. Shin, B. Kehm & G. Jones (eds.) *Doctoral Education for the Knowledge Society. Knowledge Studies in Higher Education*. Springer, Cham. pp. 234–255. https://doi.org/10.1007/978-3-319-89713-4_14

- OECD (2022). *Gross Domestic Spending on R&D*. OECD Data. URL: <https://data.oecd.org/rd/gross-domestic-spending-on-r-d.htm> (letöltés dátuma: 2025. 04. 05.)
- Pusztai G., Fináncz J. & Tóth D. A. (2022): A doktori képzés nemzetközi és hazai átalakulása. *Educatio*, 31(1), 85–103. <https://doi.org/10.1556/2063.31.2022.1.7>
- Sverdlik, A., Hall, N. C., McAlpine, L. & Hubbard, K. (2018). The PhD experience: A review of the factors influencing doctoral students' completion, achievement, and wellbeing. *International Journal of Doctoral Studies*, 13(1), 361–388. <https://doi.org/10.28945/4113>
- Thune, T. (2009). Doctoral students on the university–industry interface: A review of the literature. *Higher Education*, 58(5), 637–651. <https://doi.org/10.1007/s10734-009-9214-0>
- Walker, G. E., Golde, C. M., Jones, L., Conklin Bueschel, A., Hutchins, P. (2008). *The formation of scholars*. San Francisco, CA: JosseyBass.